

Opiskelijoiden visioita
vanhan elementtikerrostalon tulevaisuudesta

Pienempi = parempi?

Tampereen teknillinen yliopisto
Arkkitehtuurin laitos
Muuttuvan rakennetun ympäristön tutkimusryhmä

Satu Huuhka
arkkitehti SAFA, tutkija
satu.huuhka@tut.fi
050-3009263

Kuka Satu Huuhka?

- Arkkitehti, TTY 2004-2010
  - Diplomityö ”Kierrätys arkkitehtuurissa”
    - Vuoden paras tekniikan alan diplomityö (Tekniikan akateemiset)
    - Yksi rakennusalan parhaista diplomitöistä (Oskari Vilamon säätiö)
- Jatko-opintoja 2010-
  - Väitöskirja valmistuu 2016 ?
- TTY:n Arkkitehtuurin laitoksella töissä 2007-
  - Kurssiassistentti 2007-2008
  - Tutkimusapulainen 2009-2010
  - Tutkija 2010-

Kuka Satu Huuhka?

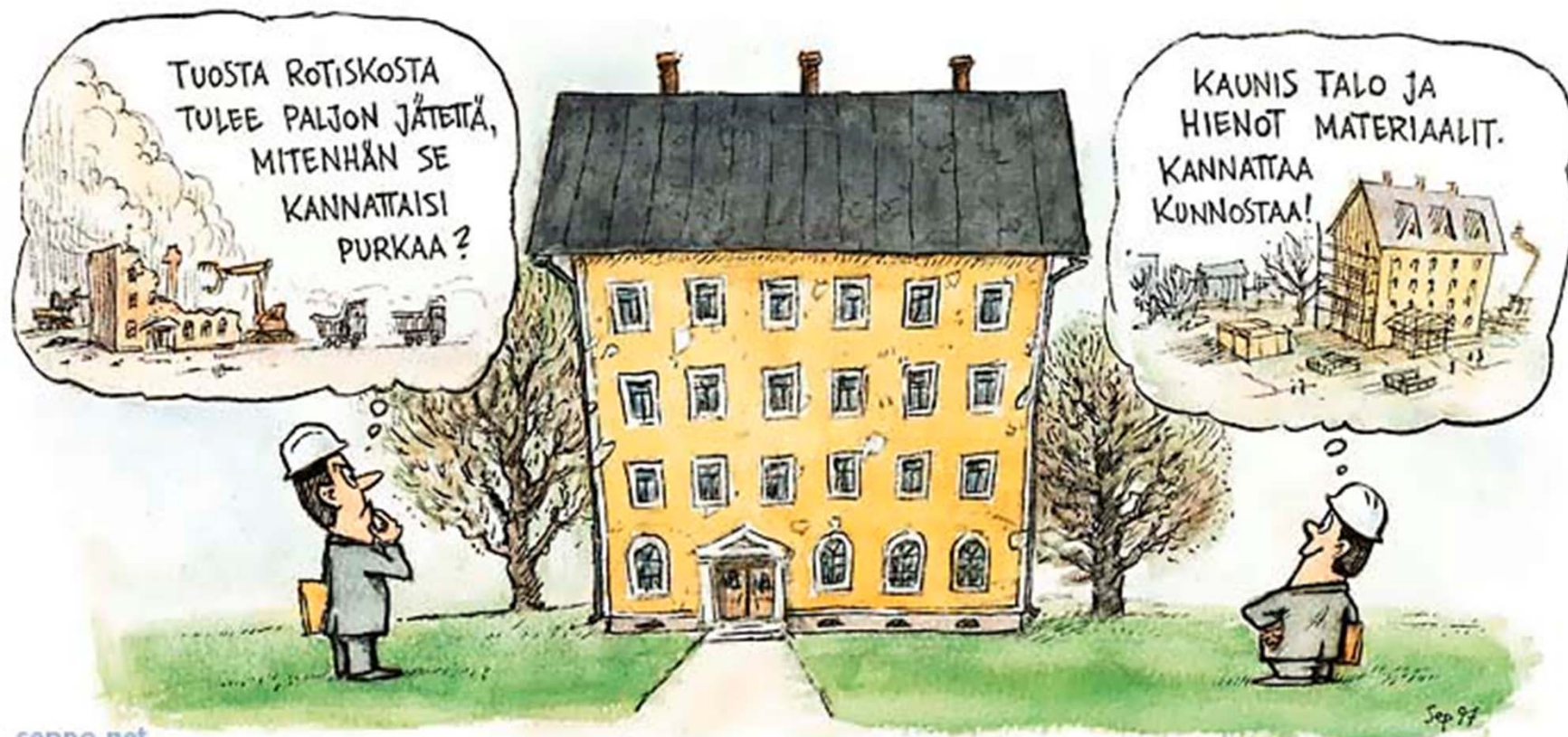
– Tutkimusaiheitani:

- Rakennusten purkaminen Suomessa
- Tyhjillään olevat (vajaakäyttöiset) rakennukset
- Purkamisen ympäristövaikutukset
- Rakennusten korjaaminen ja muuttaminen uusiin tarpeisiin
- Purkuosien uudelleenkäyttö uudisrakentamiseen

– Tutkimushankkeitani:

- Rakennuslementtien uudelleenkäyttö ReUSE (rah. YM)
- Lähiöasuntojen ja –kerrostalojen muutossuunnittelun mallit MuutosMallit (rah. ARA)

Kuvat: Alexandru Rece & Hazel Diabaig Roe-Bose

Rakentaminen

- Käyttää noin **50%** Euroopassa vuosittain käyttöön otetuista luonnonvaroista
- Tuottaa noin **40%** eurooppalaisista kaatopaikkajätteistä
- Tuottaa päästöjä rakennusmateriaalien valmistuksen muodossa. Esimerkiksi sementin valmistus aiheuttaa **5%** maailman vuotuisista kasvihuonekaasupäästöistä (3 x lentoliikenne!)

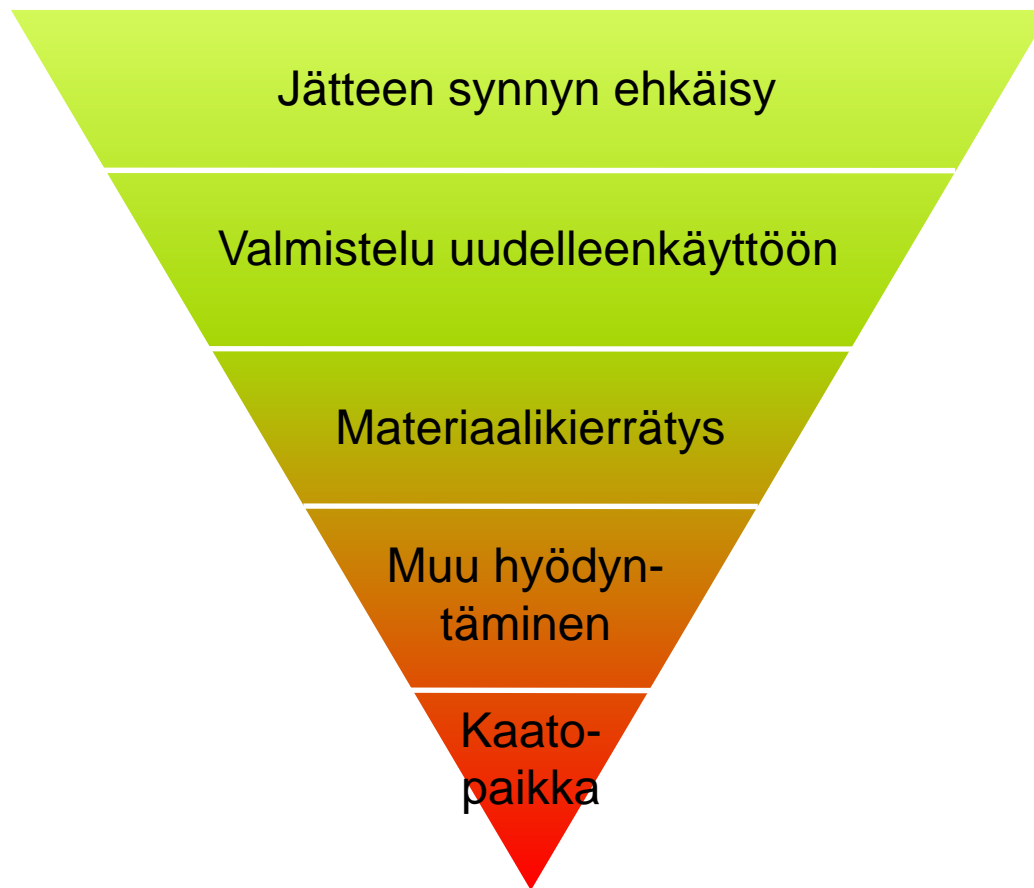

Rakentaminen

- Käyttää noin **50%** Euroopassa vuosittain käyttöön otetuista luonnonvaroista
→ Resurssikysymys
- Tuottaa noin **40%** eurooppalaisista kaatopaikkajätteistä
→ Jätekysymys
- Tuottaa päästöjä rakennusmateriaalien valmistuksen muodossa. Esimerkiksi sementin valmistus aiheuttaa **5%** maailman vuotuisista kasvihuonekaasupäästöistä (3 x lentoliikenne!)
→ Ilmastokysymys

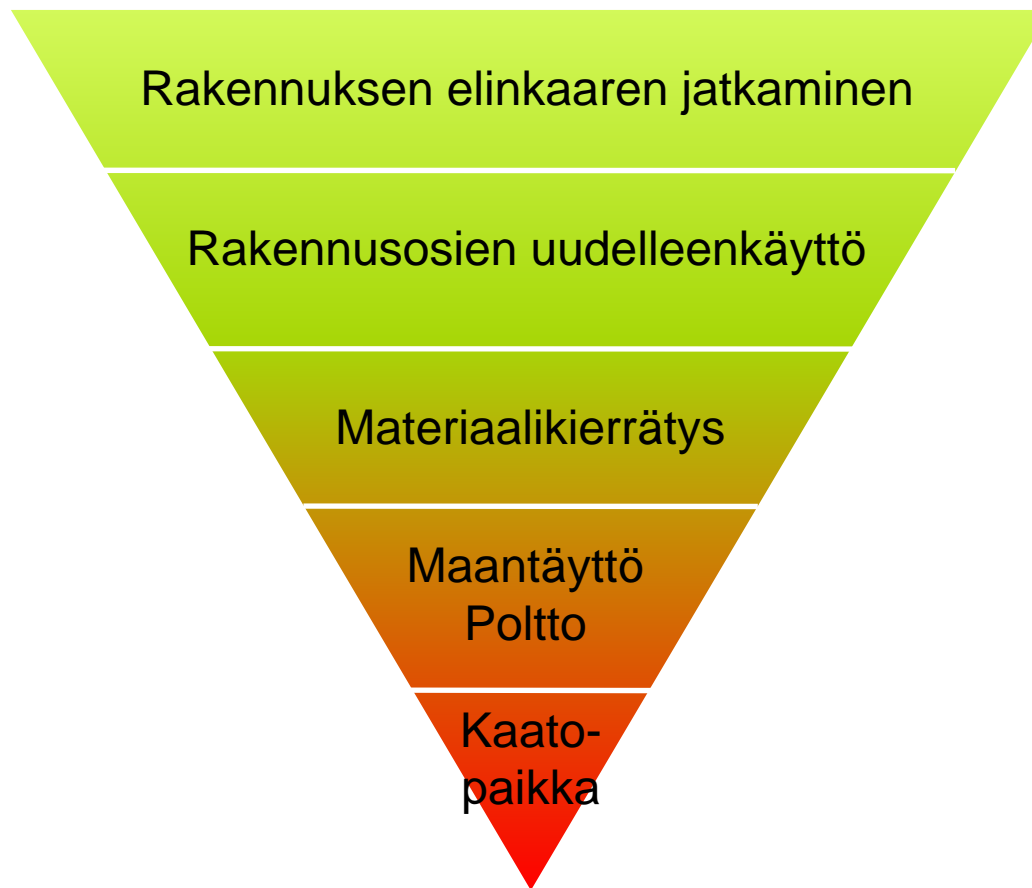

EU:n jätedirektiivi 2008

EU:n jätedirektiivi 2008

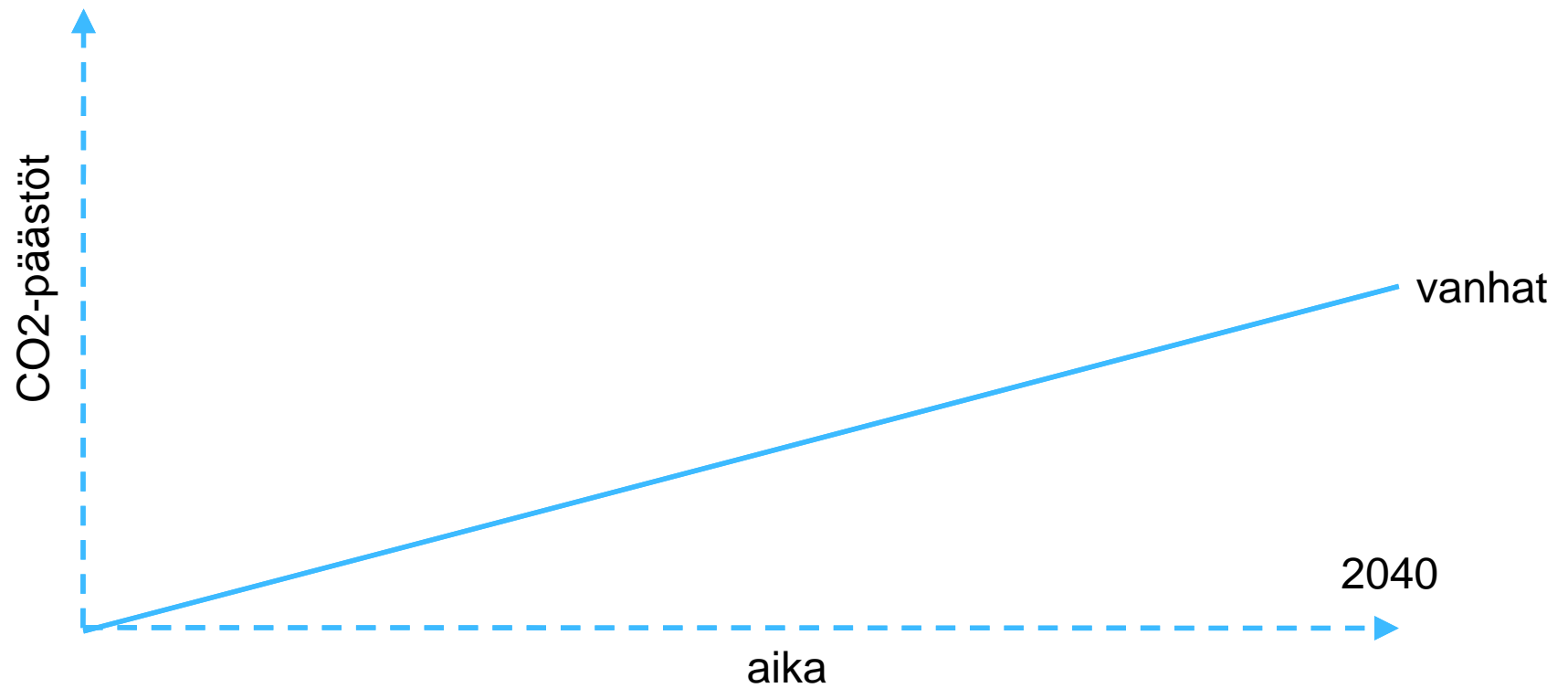

Säilyttää vai purkaa: päästönäkökulma

Lähde (soveltaen): Heinonen ja muut.
A longitudinal study on the carbon
emission of a new residential development

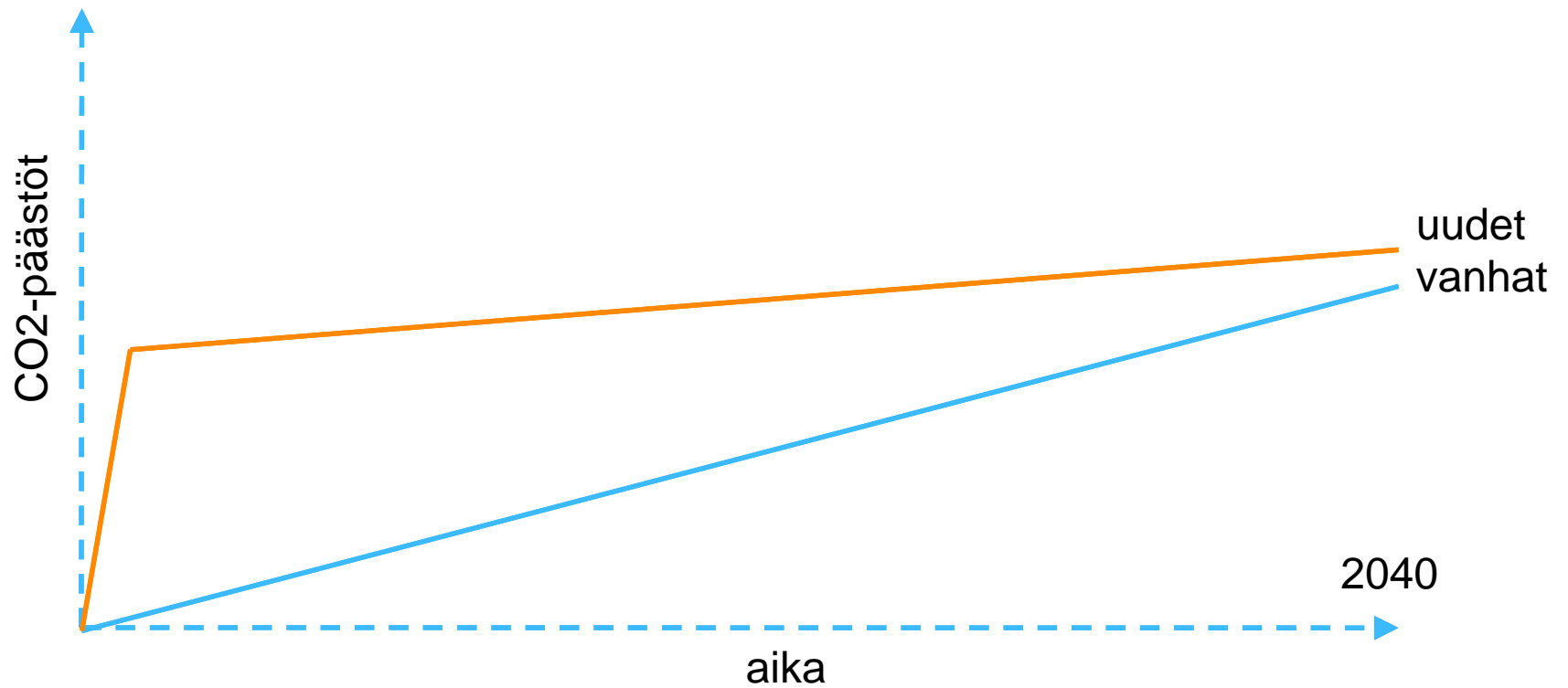
Elinkaaren pidentäminen

Lähde (soveltaen): Heinonen ja muut.
A longitudinal study on the carbon
emission of a new residential development

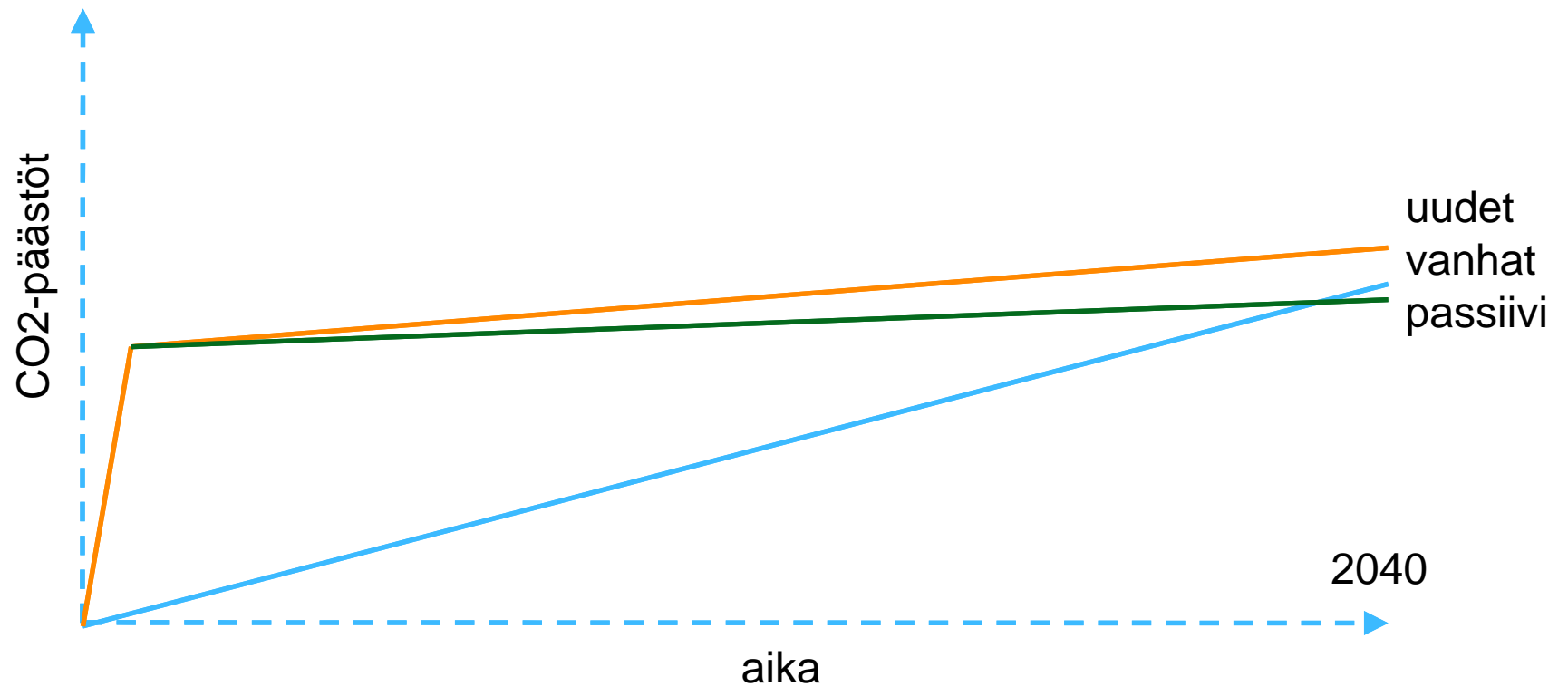
Uudisrakentamisen hiilipiikki

Lähde (soveltaen): Heinonen ja muut.
A longitudinal study on the carbon
emission of a new residential development

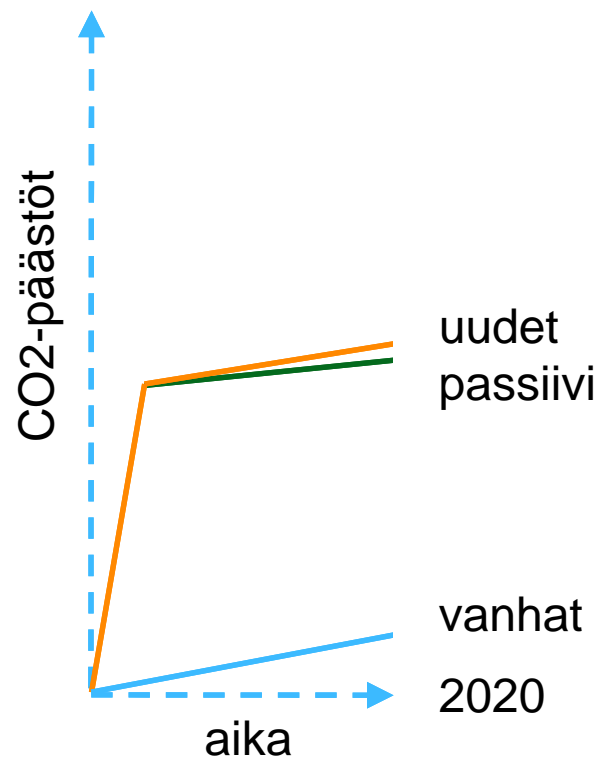
Passiivirakentaminen

Lähde (soveltaen): Heinonen ja muut.
A longitudinal study on the carbon
emission of a new residential development

Eri skenaariot 2020

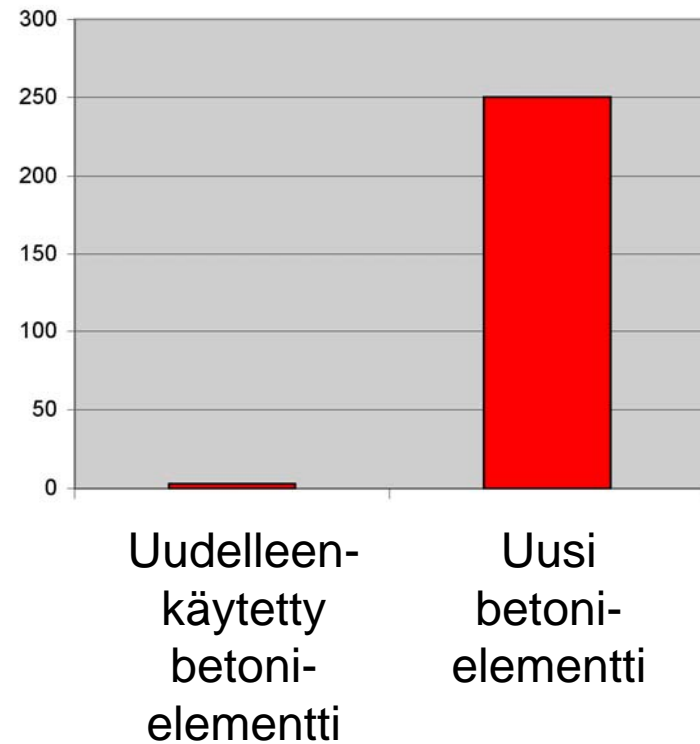
Lähde (soveltaen): Heinonen ja muut.
A longitudinal study on the carbon
emission of a new residential development

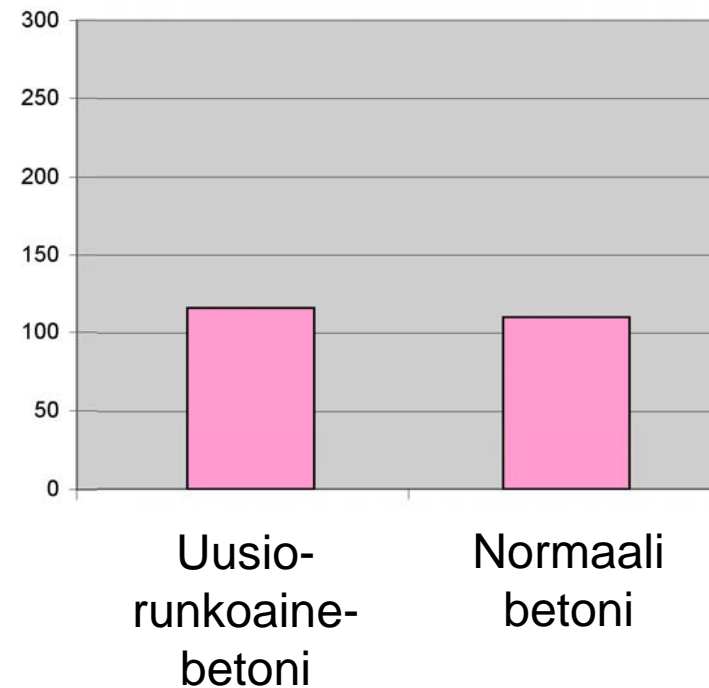
Hiilijalanjälki

= Ilmaston lämpenemispotentiaali g CO₂/kg

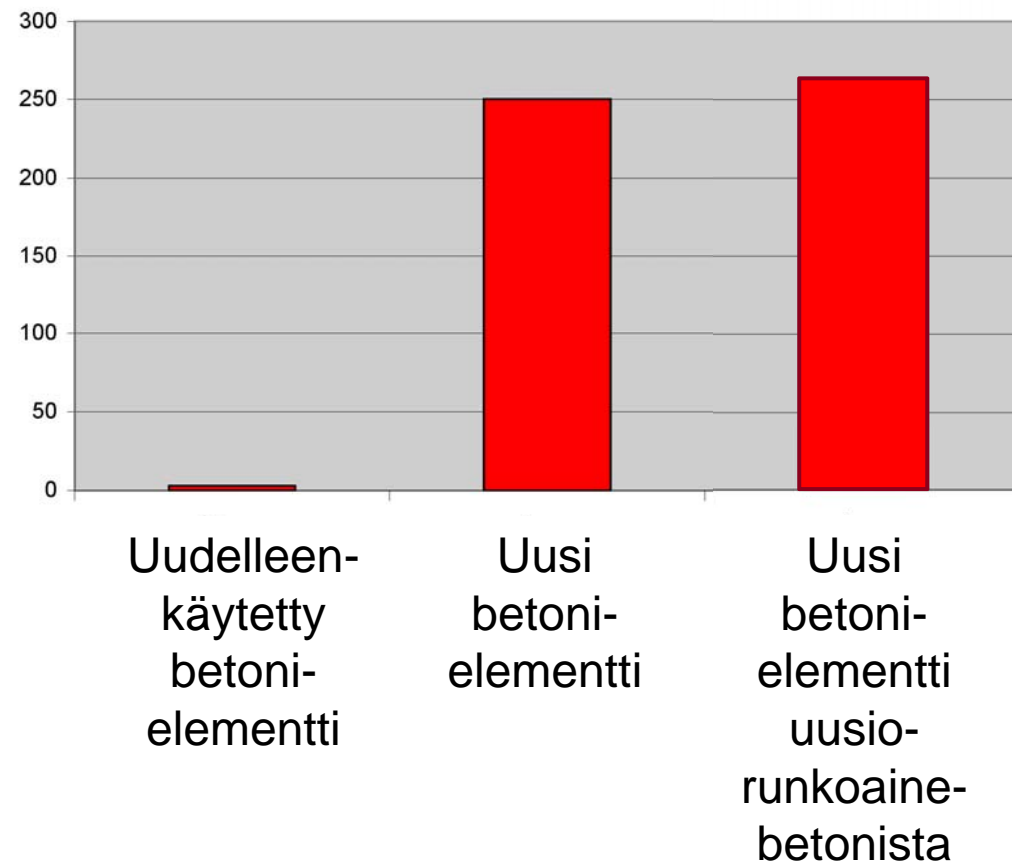
Hiilijalanjälki

= Ilmaston lämpenemispotentiaali g CO₂/kg

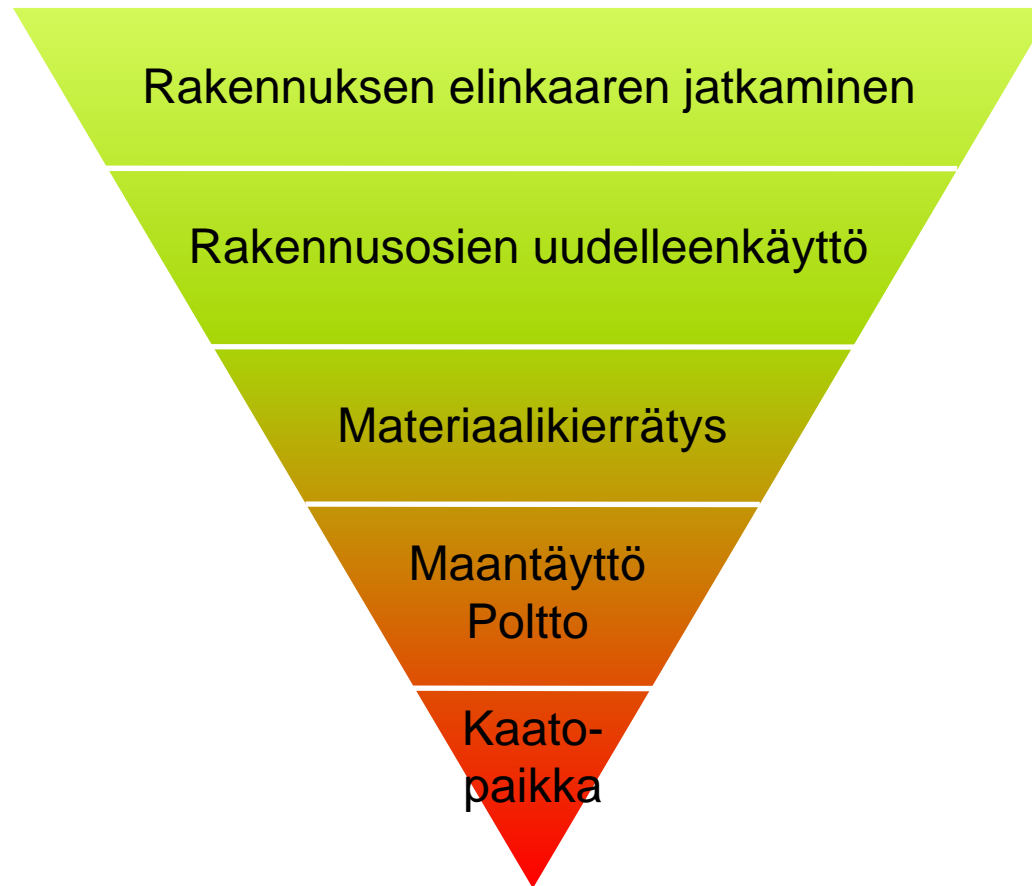

Hiilijalanjälki

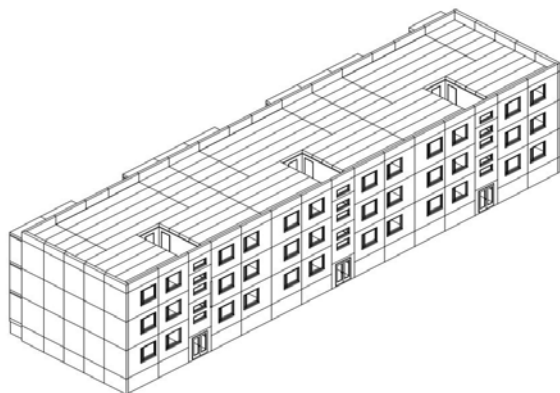
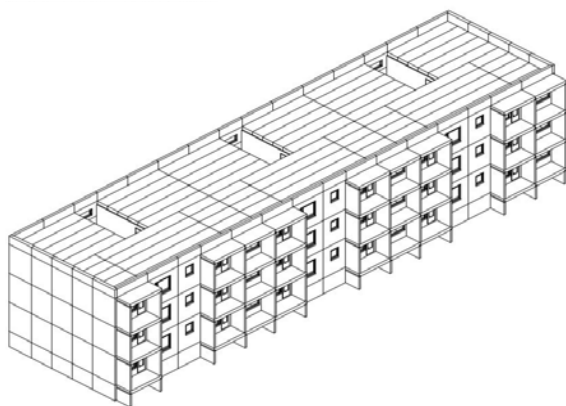
= Ilmaston lämpenemispotentiaali g CO₂/kg

EU:n jätedirektiivi 2008

Kerrostalo ... jätteenä

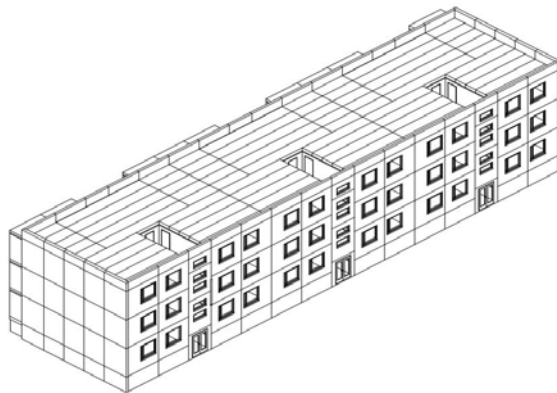
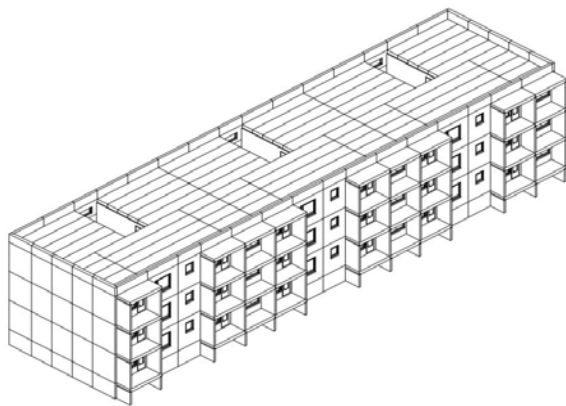

Jätetyyppi	Kuljetusmatka
1933 t betonia ja tiiltä	73 km
35 t sekalainen sisäpurkujäte	156 km
- 2 t metalleja	
- 8 t kierrätyskelvotonta materiaalia	
- lasia, lasivillaa, tiiliä, betonia	
- 25 t polttokelpoista	
- paperia, pahvia, puuta, muoveja	
31 t asfalttia	12 km
24 t terästä	132 km
6,5 t muita metalleja	156 km
2 t asbestipitoiset jätteet	107 km
0,070 t lyijysaumausmassat	37 km

Jampankaari 6, Järvenpää, Lähde: VTT / Hannu Koski, 2009

Kerrostalo ... resurssina

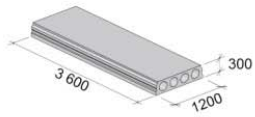
1890m ontelolaattoja
420m ei-kantavia ulkoseinäelementtejä
300m kantavia väliseinäelementtejä
90m kantavia ulkoseinäelementtejä
90m parvekelaattaelementtejä
60m parvekepieliementtejä

Yhteensä
Noin 600 kpl erilaisia elementtejä

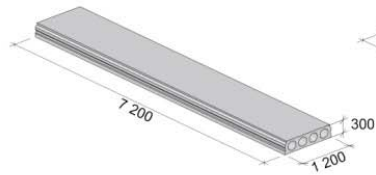
(Laskelma puhujan).

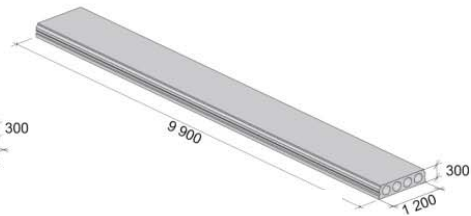

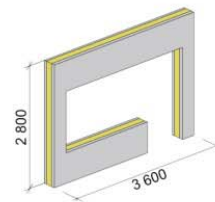
120 kpl

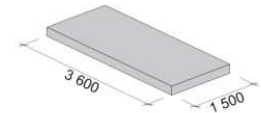
120 kpl

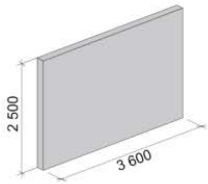
60 kpl

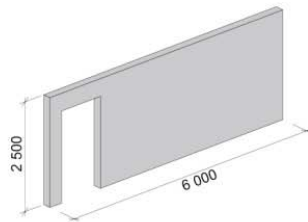
27 kpl

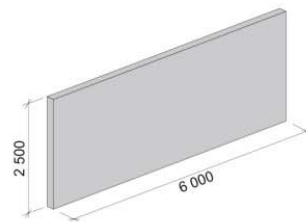
27 kpl

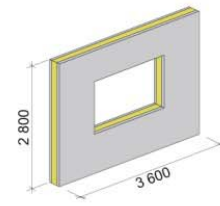
18 kpl

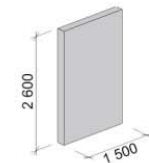
18 kpl

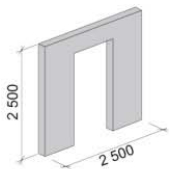
18 kpl

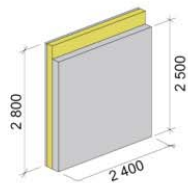
45 kpl

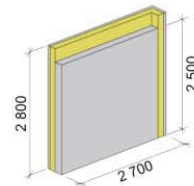
39 kpl

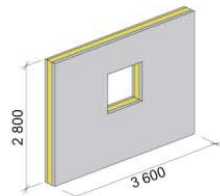
9 kpl

18 kpl

18 kpl

45 kpl

Korttelitalo kierrätysosista

Uudelleenkäytetyt elementit (harmaalla):

16 kantavaa ulkoseinäelementtiä
12 kantavaa väliseinäelementtiä
16 ontelolaattaa

Vältetty jäte: 190 tonnia

Säästetyt luonnonvarat: 196 tonnia

Säästetty energia: 270 290 MJ

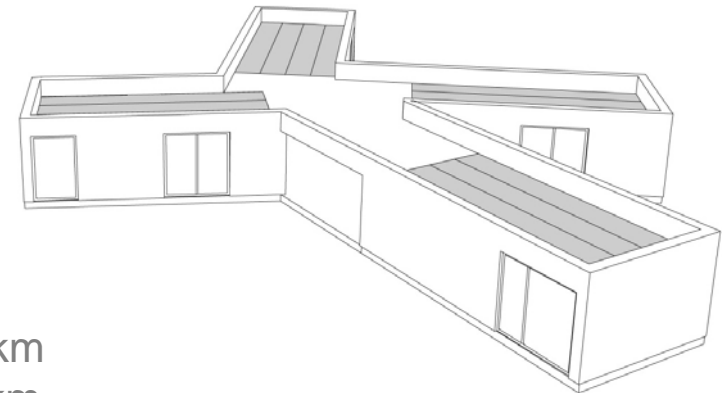
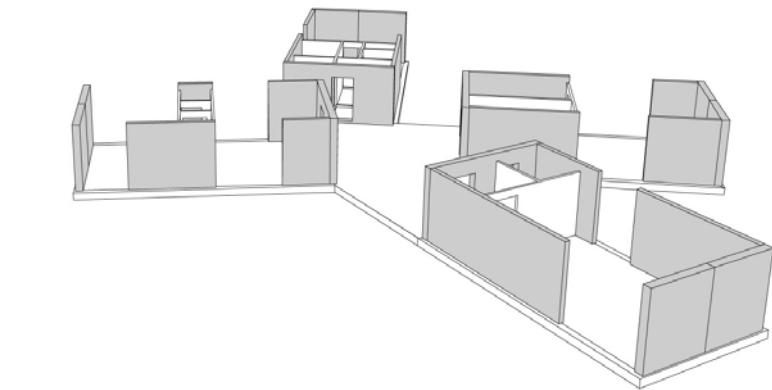
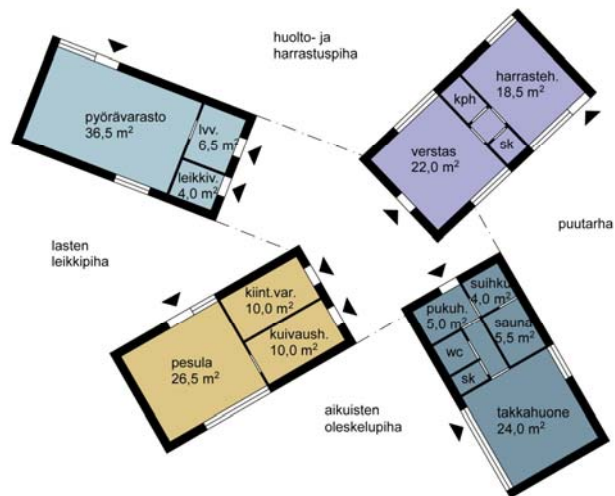
Vältetyt päästöt: 20 490 kg CO₂

= 127 x

= 131 x

= 108 100 km

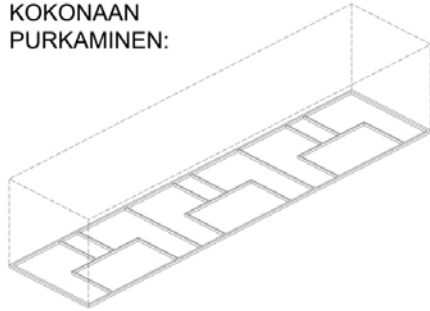
= 113 200 km

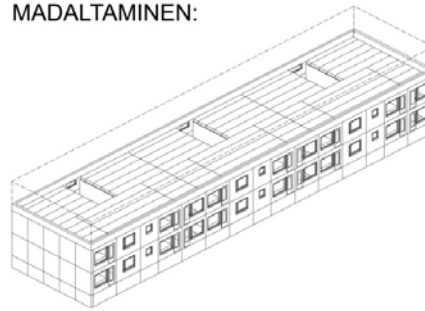
Lähde: Huuhka. Kierrätys arkkitehtuurissa.

Osapurkaminen

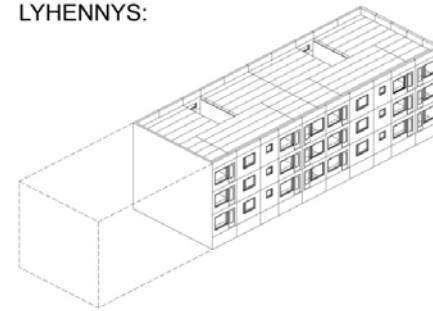
KOKONAAN
PURKAMINEN:

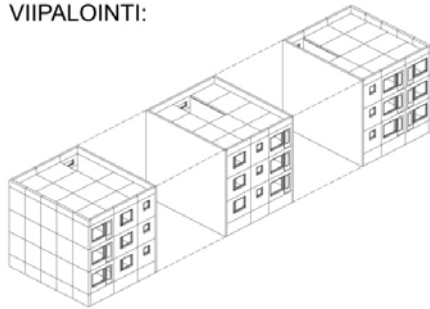
MADALTAMINEN:

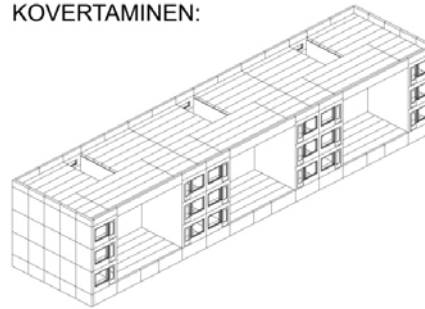
LYHENNYS:

VIIPALOINTI:

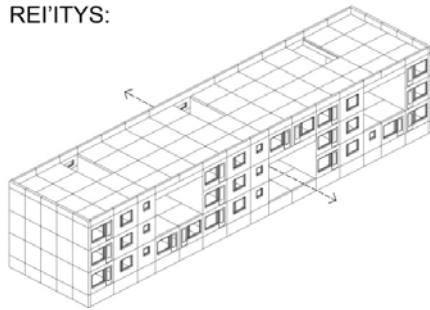
KOVERTAMINEN:

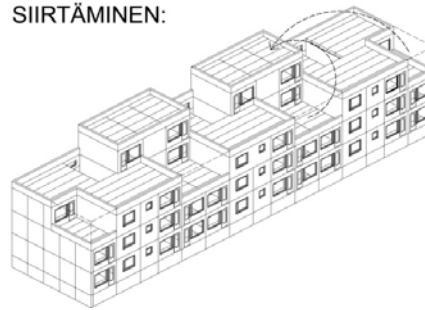
LOHKOMINEN &
TERASSOINTI:

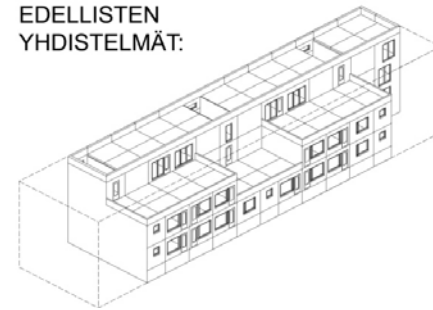
REI'ITYS:

SIIRTÄMINEN:

EDELLISTEN
YHDISTELMÄT:

Kummatti, Raahe

Kummatti, Raahe

Kummatti, Raahe

Kummatti, Raahe

-20%

ennen

jälkeen

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Arkkitehtitoimisto Harri Hagan &
Arkkitehdit Kontukoski, 2010

-36%

Kummatti, Raahe

-20%

ennen

jälkeen

Leinefelde

-23%

ennen

jälkeen

Stefan Forster Architekten, 2007

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Leinefelde

-36%

ennen

jälkeen

Stefan Forster Architekten, 2003

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Uudelleenkäyttö Berliini

-25%

Conclus / Hervé Biele, 2006

Kurssitehtävä

1. Vähentää vajaakäyttöisen kerrostalon pinta-alaa 30%:lla ja lisätä sen houkuttelevuutta asuinkohteena
  - Asuntojakaumaa sai muuttaa
  - Julkisivut tuli lisäeristää
2. Suunnitella uusia rakennuksia tai rakenteita talosta puretuista elementeistä
  - Rakennusten / rakenteiden käyttötarkoitus oli opiskelijoiden vapaasti valittavissa
  - Vanhat julkisivuelementit tuli lisäeristää korjattavan rakennuksen tavoin, jos uusi käyttötarkoitus sitä edellytti

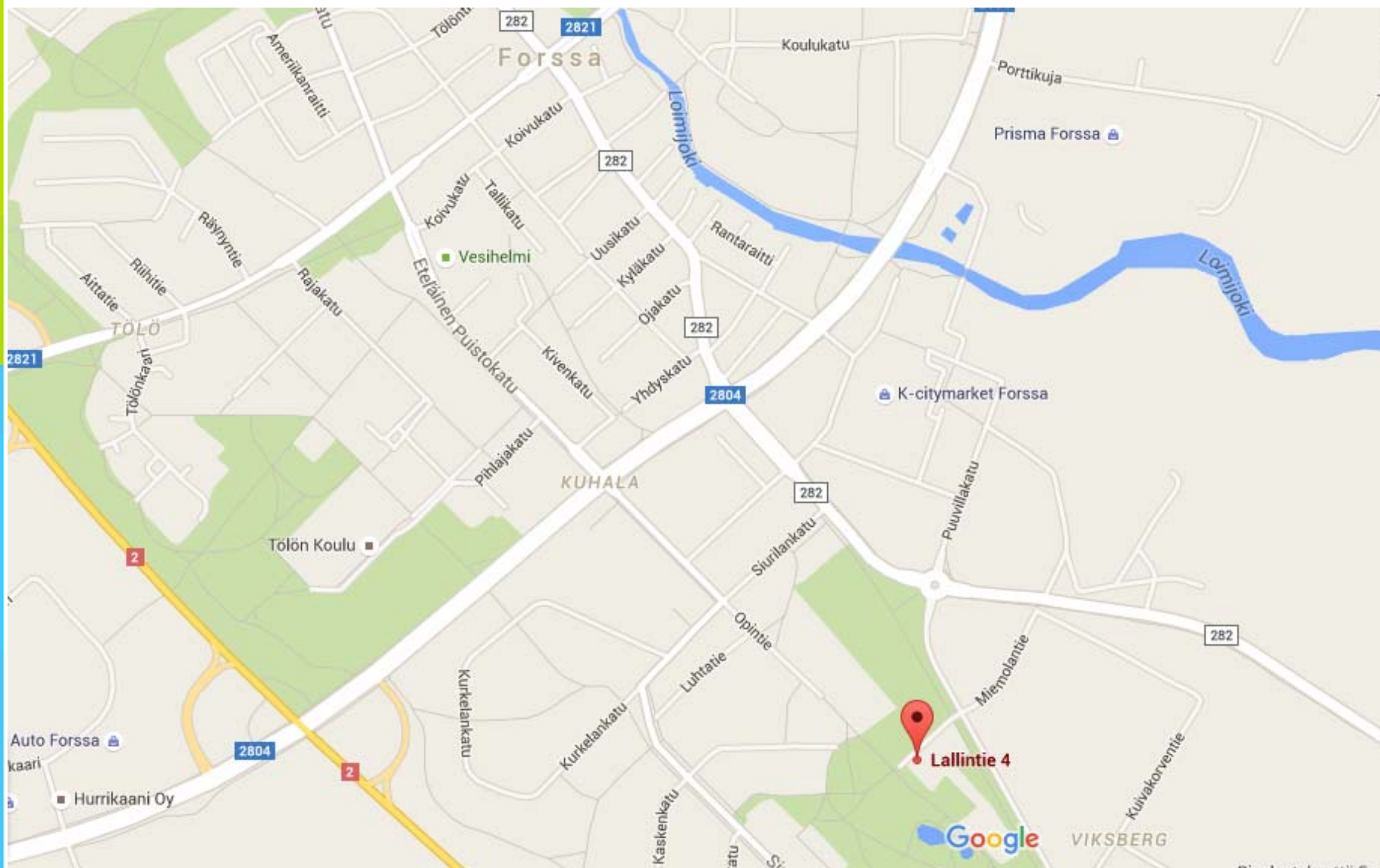

Kurssin osallistujat

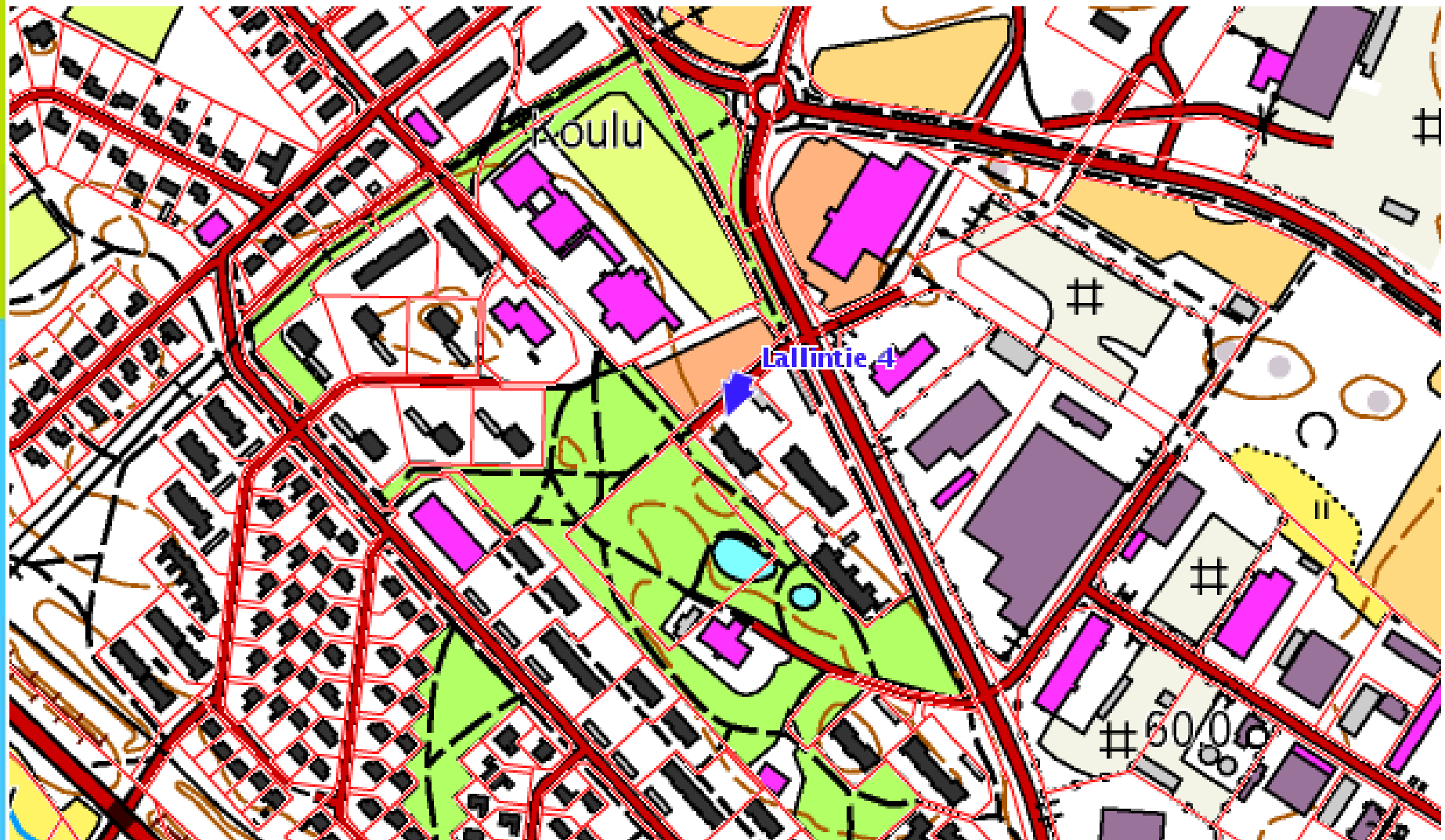
- 33 opiskelijaa 4.-5. vuosikurssilta
- 15 eri maasta: Alankomaat, Australia, Brasilia, Espanja, Japani, Kanada, Kiina, Liettua, Portugali, Ranska, Romania, Saksa, Suomi, Tsekki, Venäjä
- Harjoitus tehtiin parityönä, joten se tuotti 17 suunnitelmaa

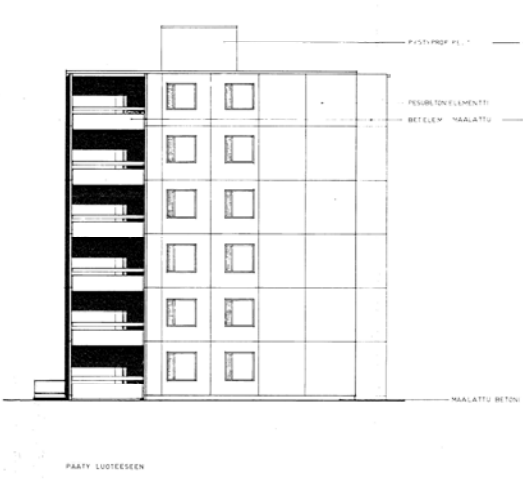
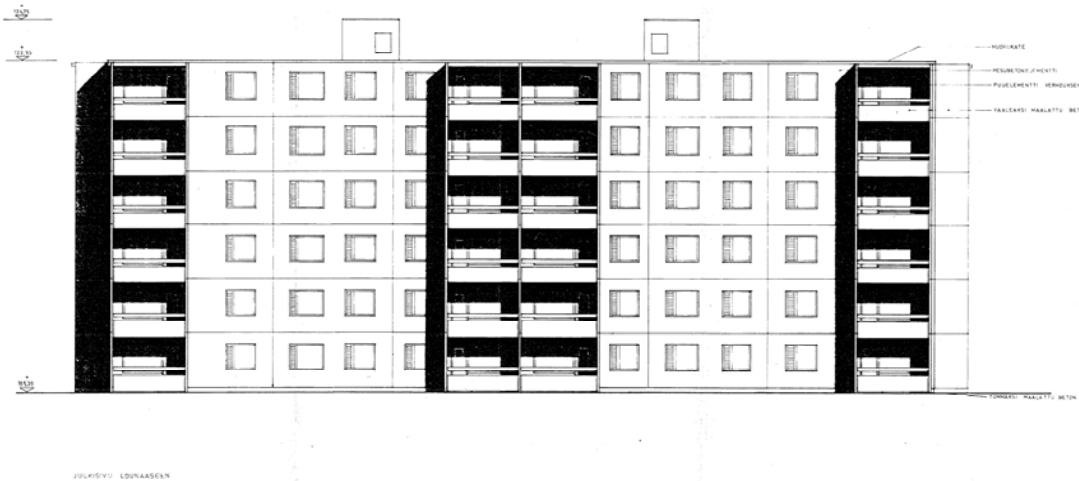
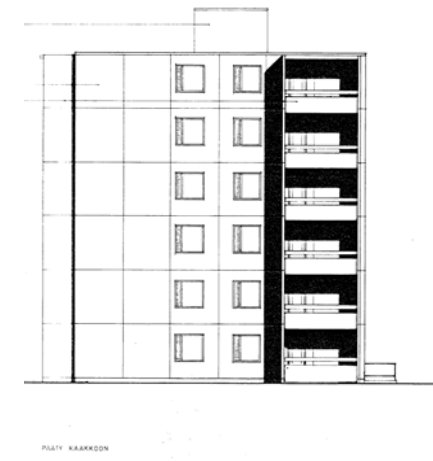
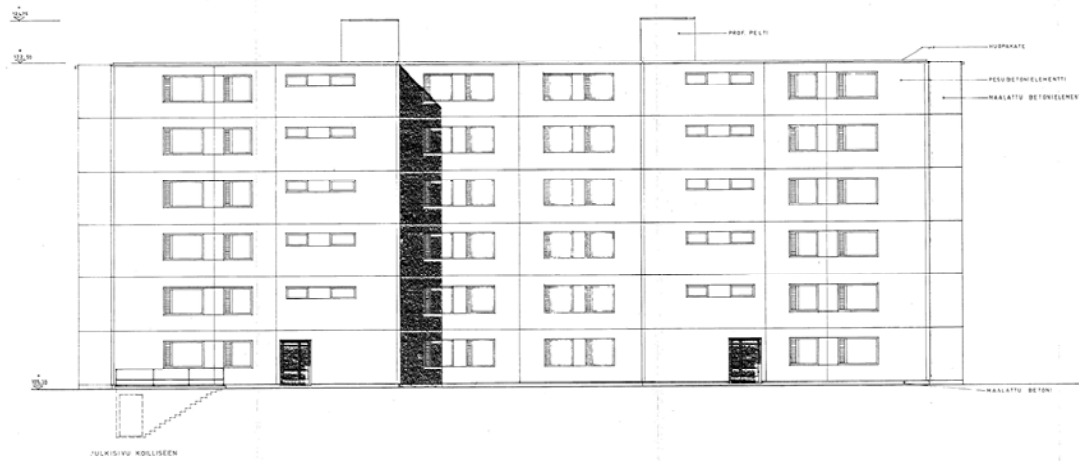
Kohderakennus Lallintie 4

Kohderakennus Lallintie 4

Kohderakennus Lallintie 4

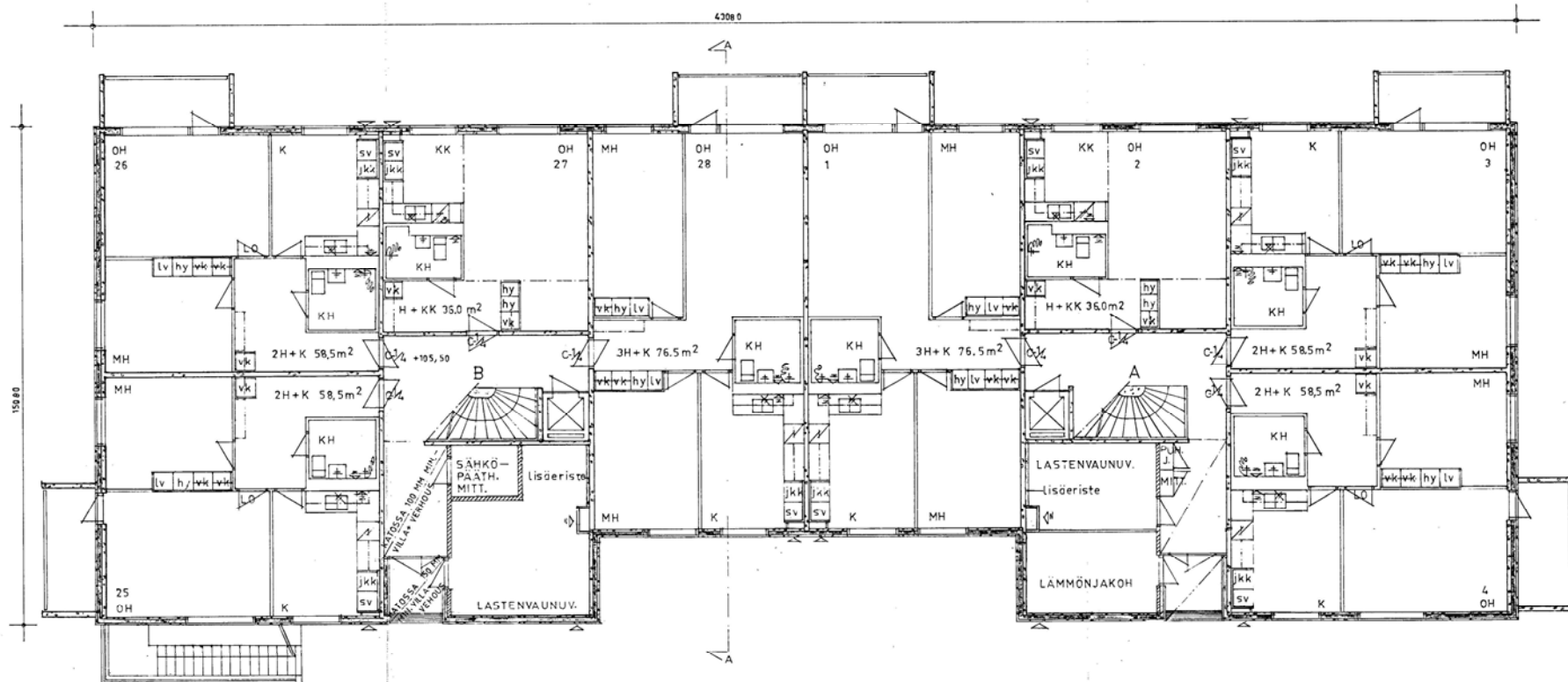

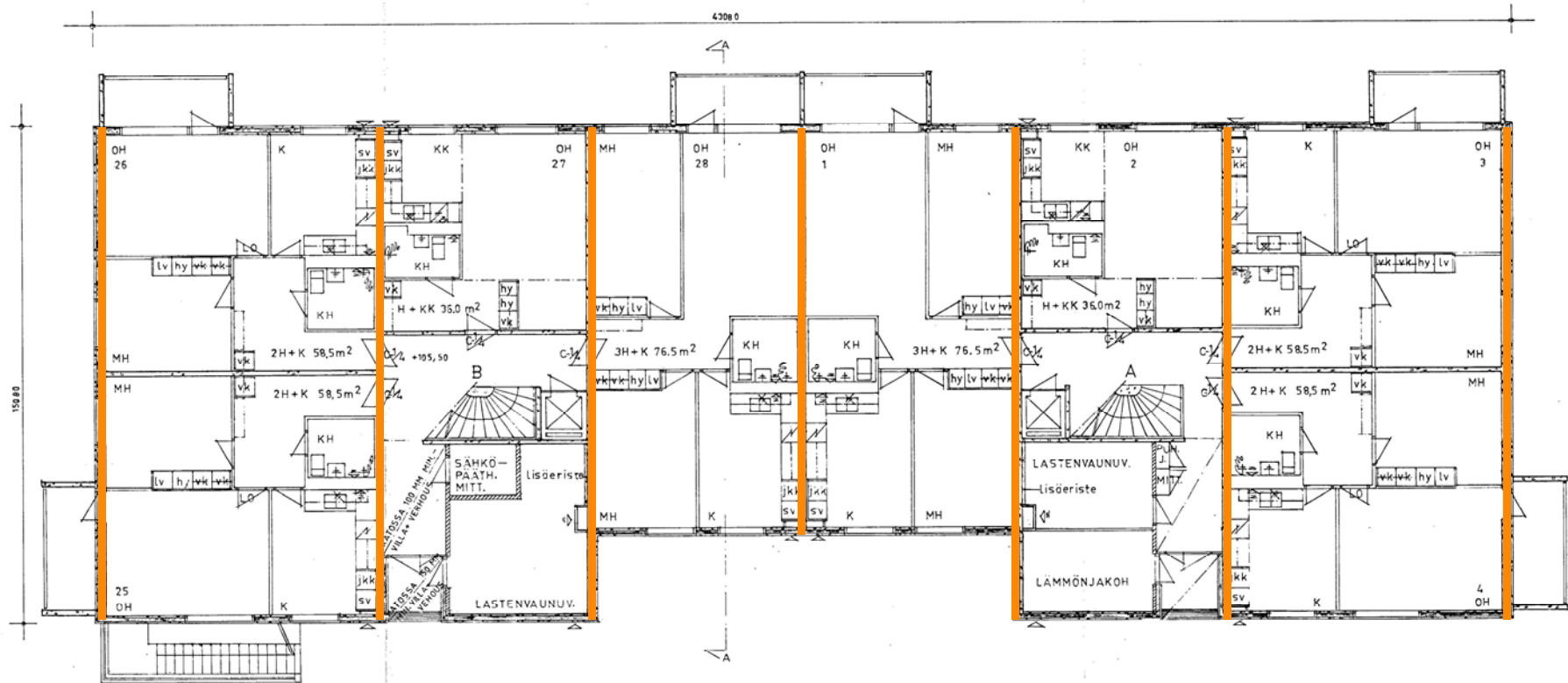
Kohderakennus Lallintie 4

Kohderakennus Lallintie 4

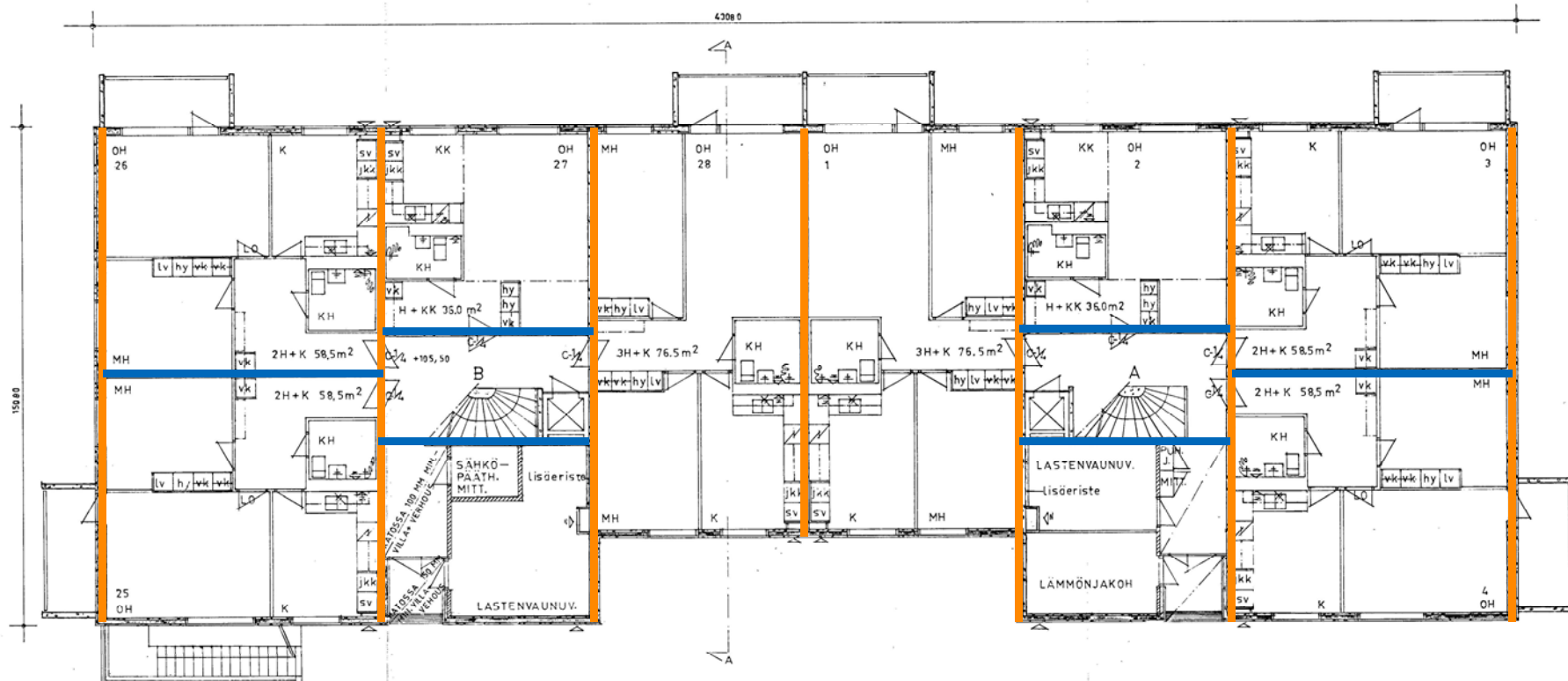

Kohderakennus Lallintie 4

Kohderakennus Lallintie 4

Opiskelijoiden ratkaisut

- Haluttiin sekoittaa erilaisia asukasryhmiä TAI kohdentaa asunnot tietyille kohderyhmälle, esim. ikääntyvät, opiskelijat/nuoret, perheet, taiteilijat.
- Asumisen laatua haettiin uudenlaisten asuntojen lisäksi kohderyhmälle räätälöidyistä yhteistiloista (harraste-, ajanviete- ja työtilat).
- Arkkitehtonisesti onnistuneimmissa muutoksissa talon muotoon haettiin porrasteisuutta. Julkisivuissa suosittua oli puun käyttö.
- Purettujen elementtien uudelleenkäyttö jäi vähemmälle huomiolle, mutta ratkaisut jakautuivat maisemointiin ja pieniin talousrakennuksiin samalla tontilla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Kohderyhmänä ikääntyvät: yhteisöllistä asumista

Tekijät: Liu Peixuan & Lu Fan

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Kohderyhmänä ikääntyvät: ryhmäkoti ja asuntoja

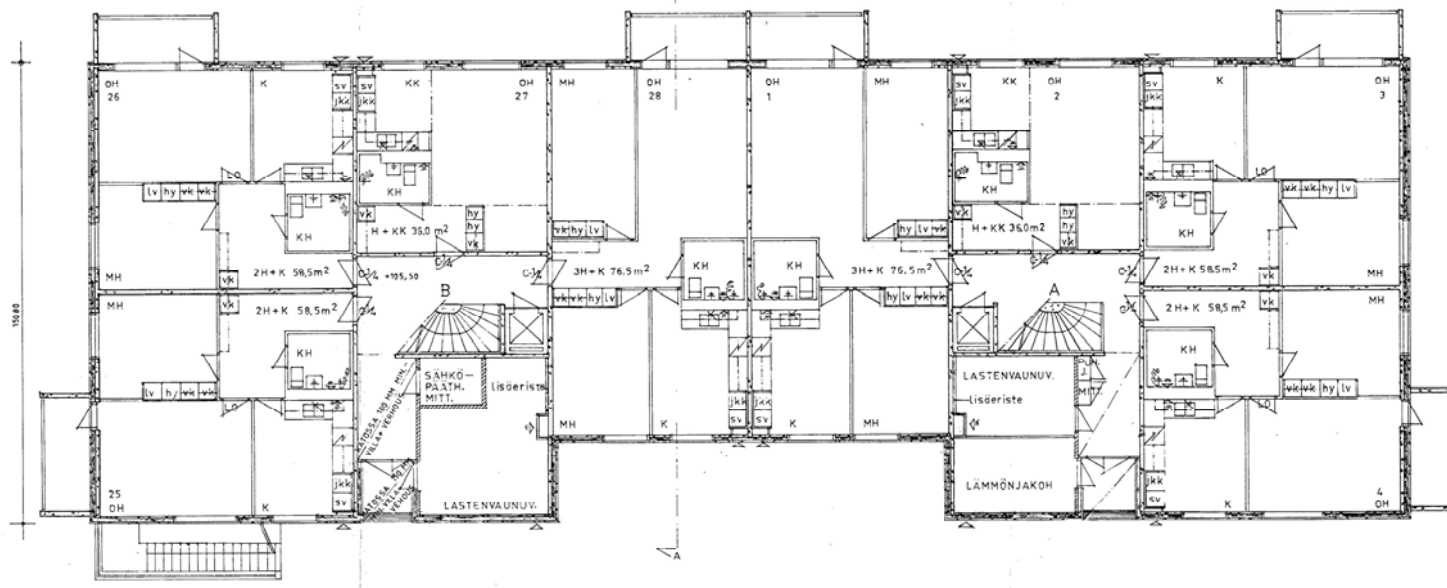

Tekijät: Ekaterina Ishimova & Sarah Viliod Martins

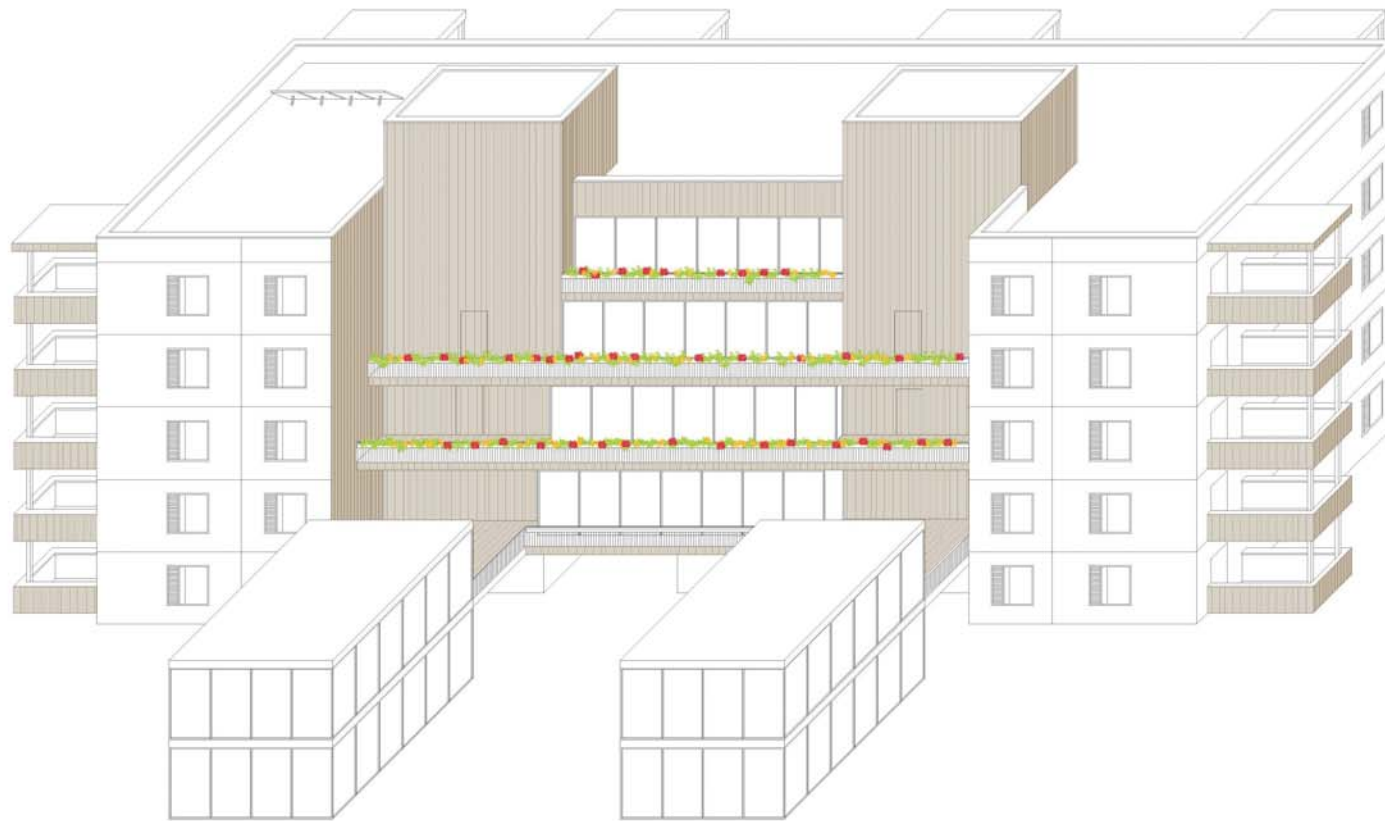

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tekijät: Ekaterina Ishimova & Sarah Viliod Martins

Kohderyhmänä ikääntyvät: asuminen ja palvelut samassa

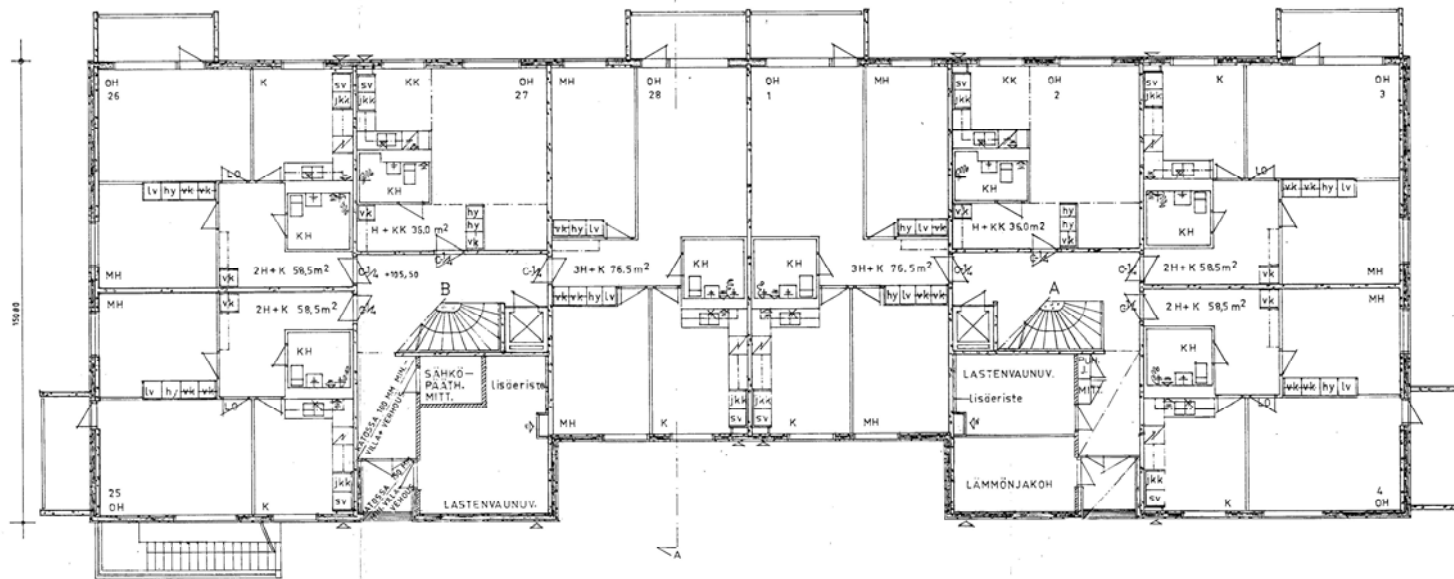
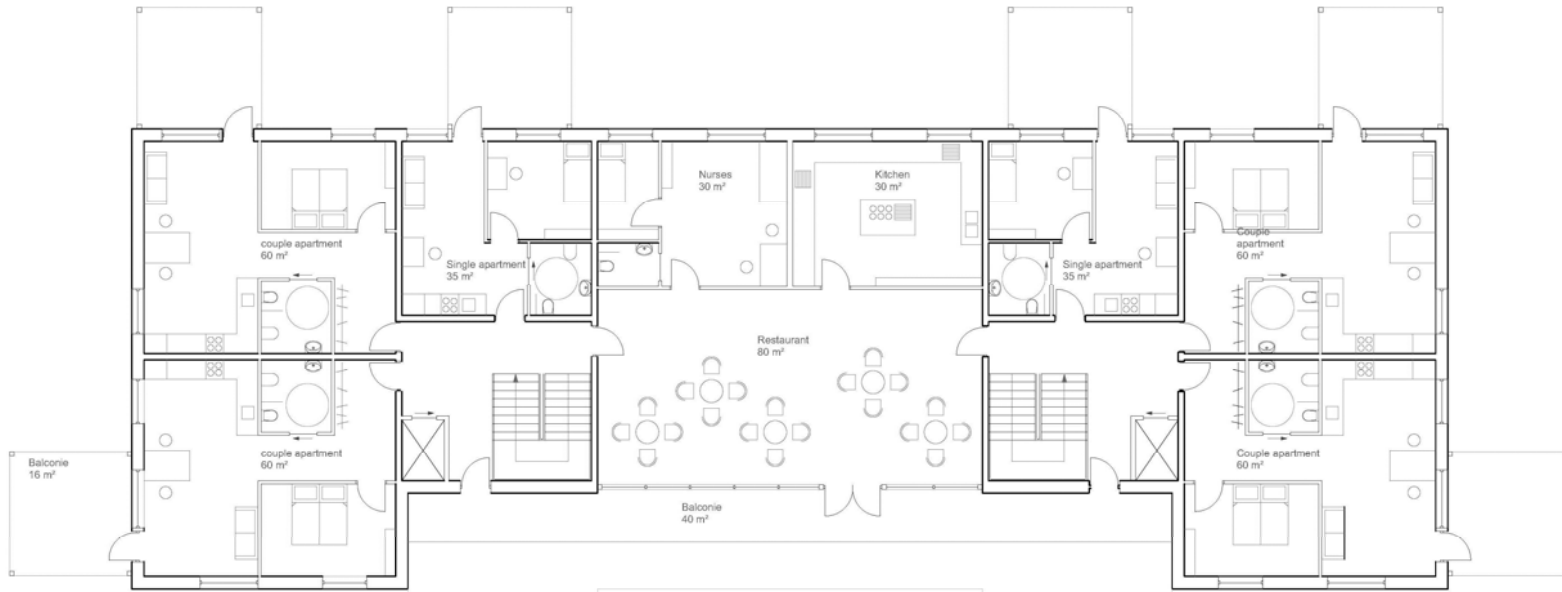

Tekijät: Lea Bolten & Pablo Garcia de la Fuente

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tekijät: Lea Bolten & Pablo Garcia de la Fuente

Kohderyhmänä perheet: omakotitalo kerrostalossa

Tekijät: Carlota de la Presa Baulies & Rita Rodriguez da Silva

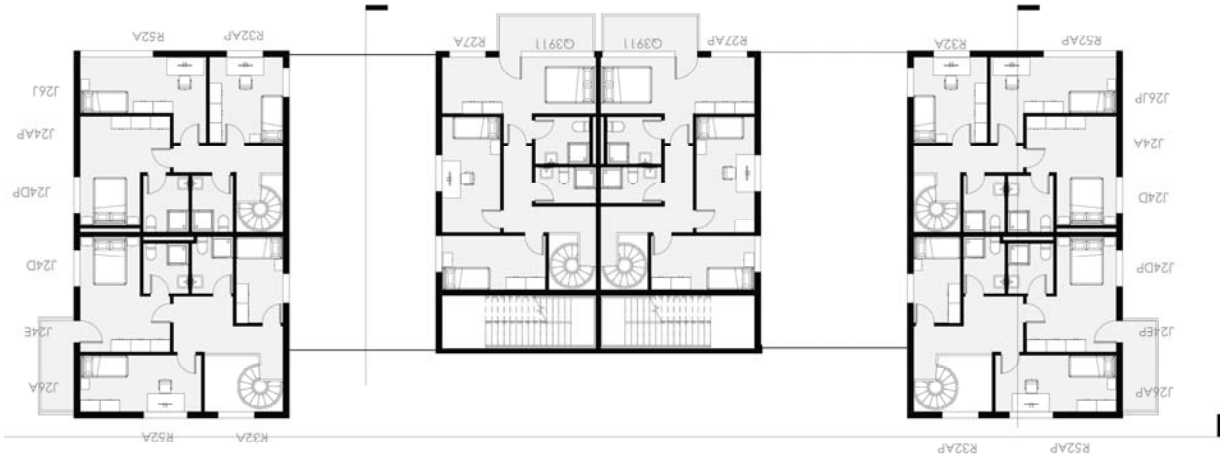

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

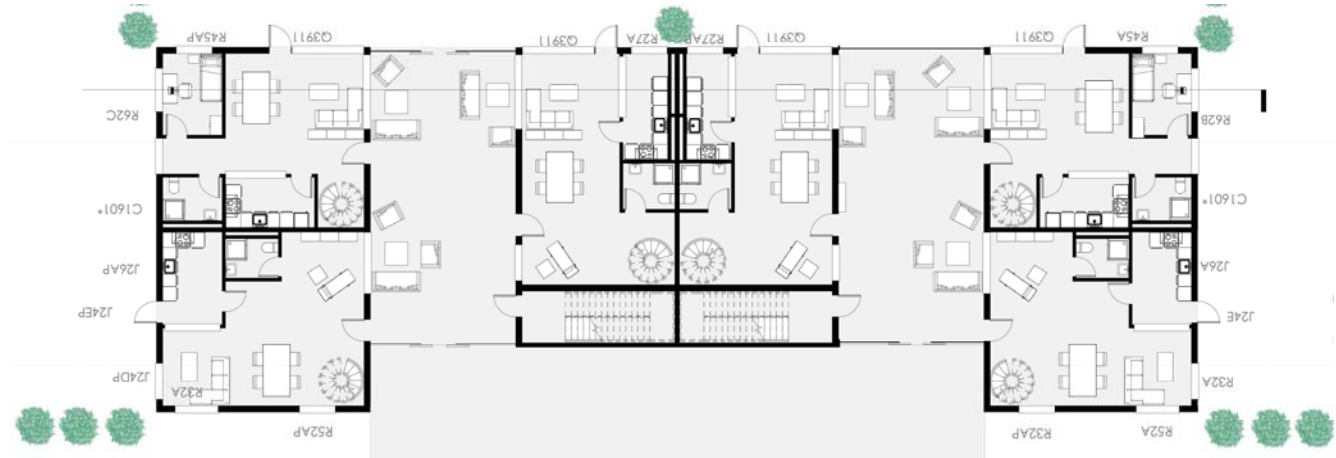

Tekijät: Carlota de la
Presa Baulies & Rita
Rodriguez da Silva

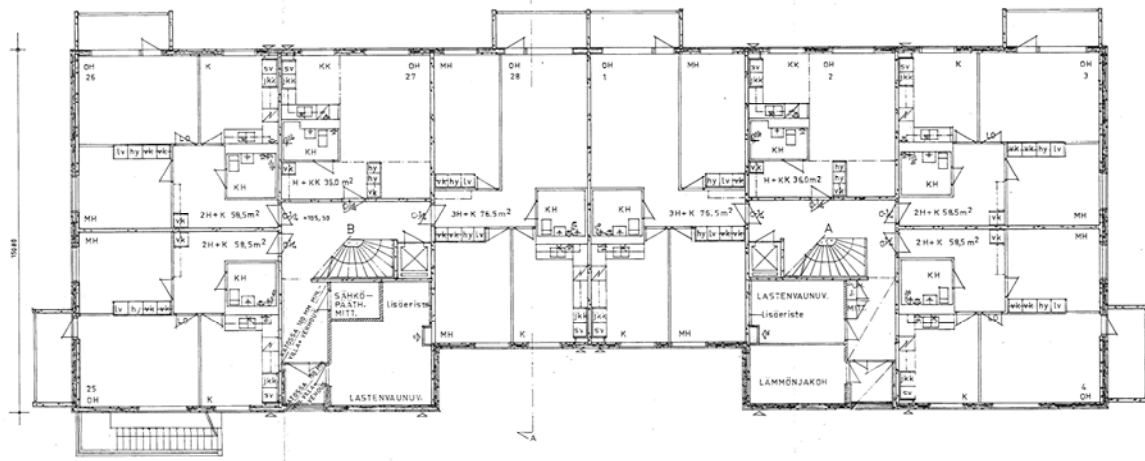
Uusi 2. & 4. krs

Uusi 1. & 3. krs

Alkuperäinen

Kohderyhmänä opiskelijat: loft-asunnot

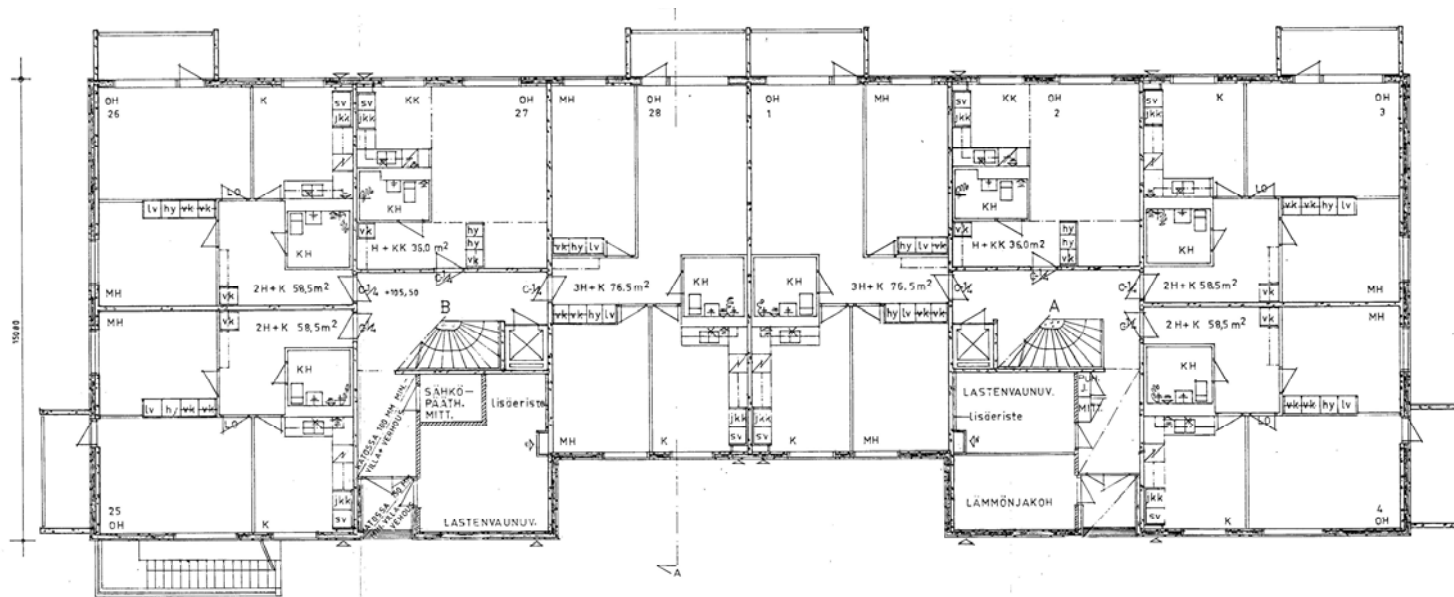
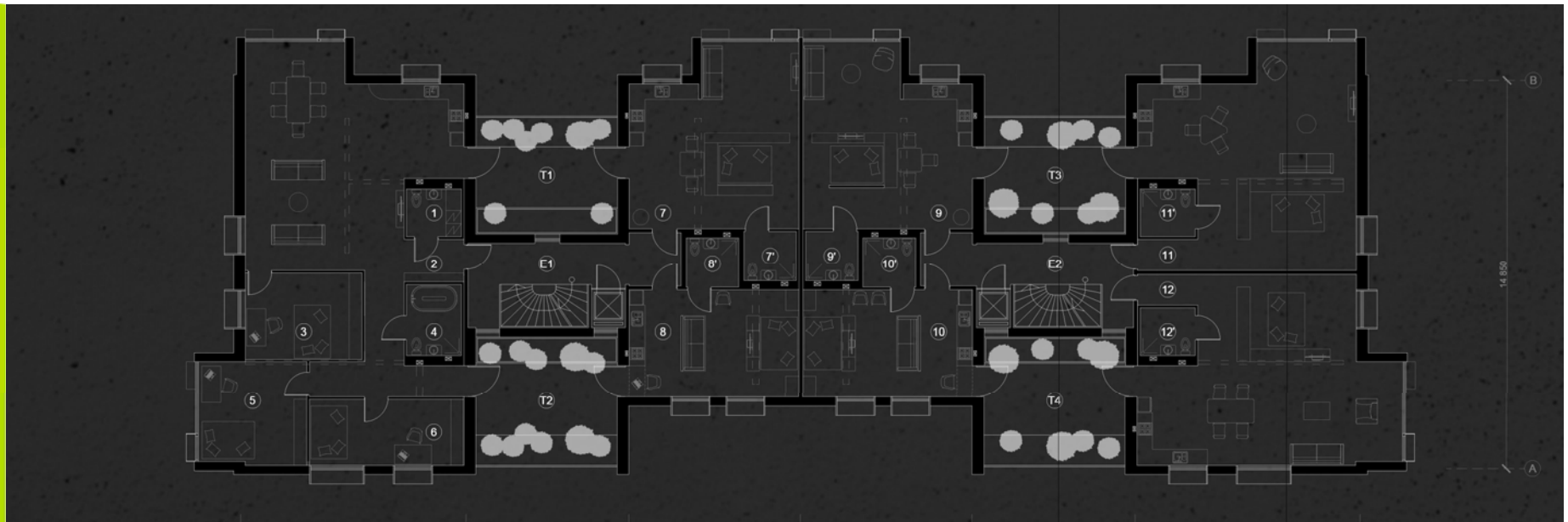

Tekijä: Povilas Svedas

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tekijä: Povilas Svedas

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Kohderyhmänä taiteilijat: koti ja työtilat samassa

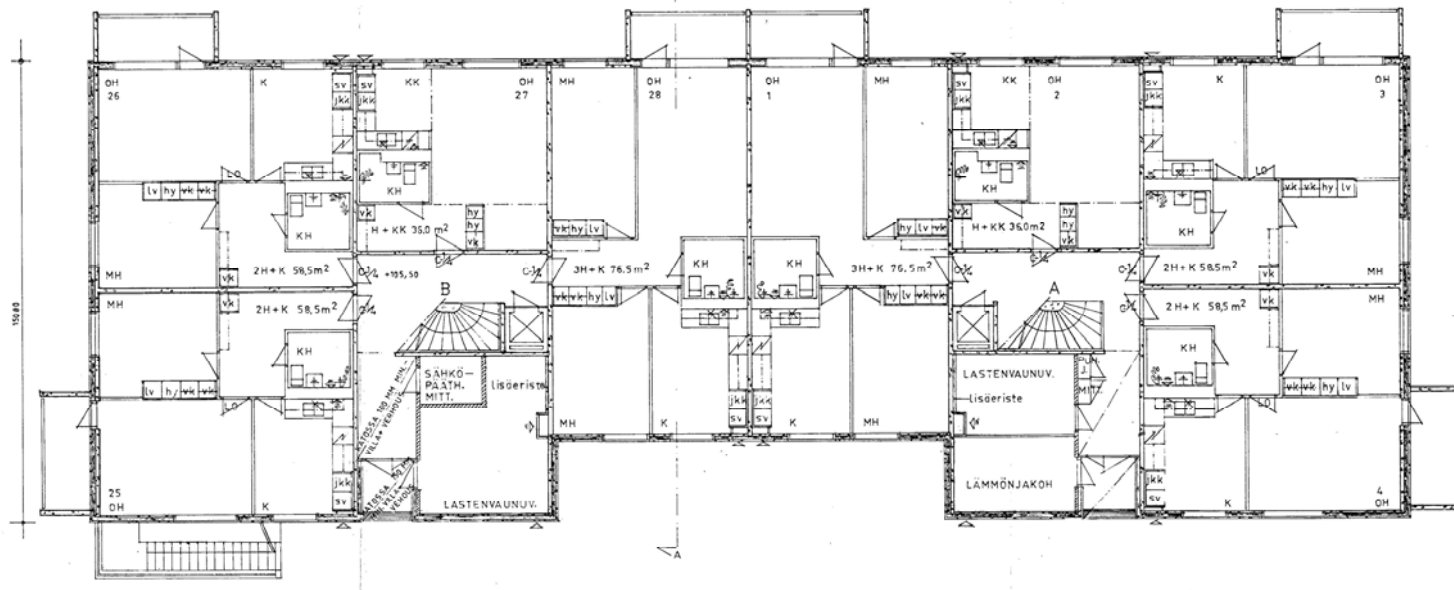
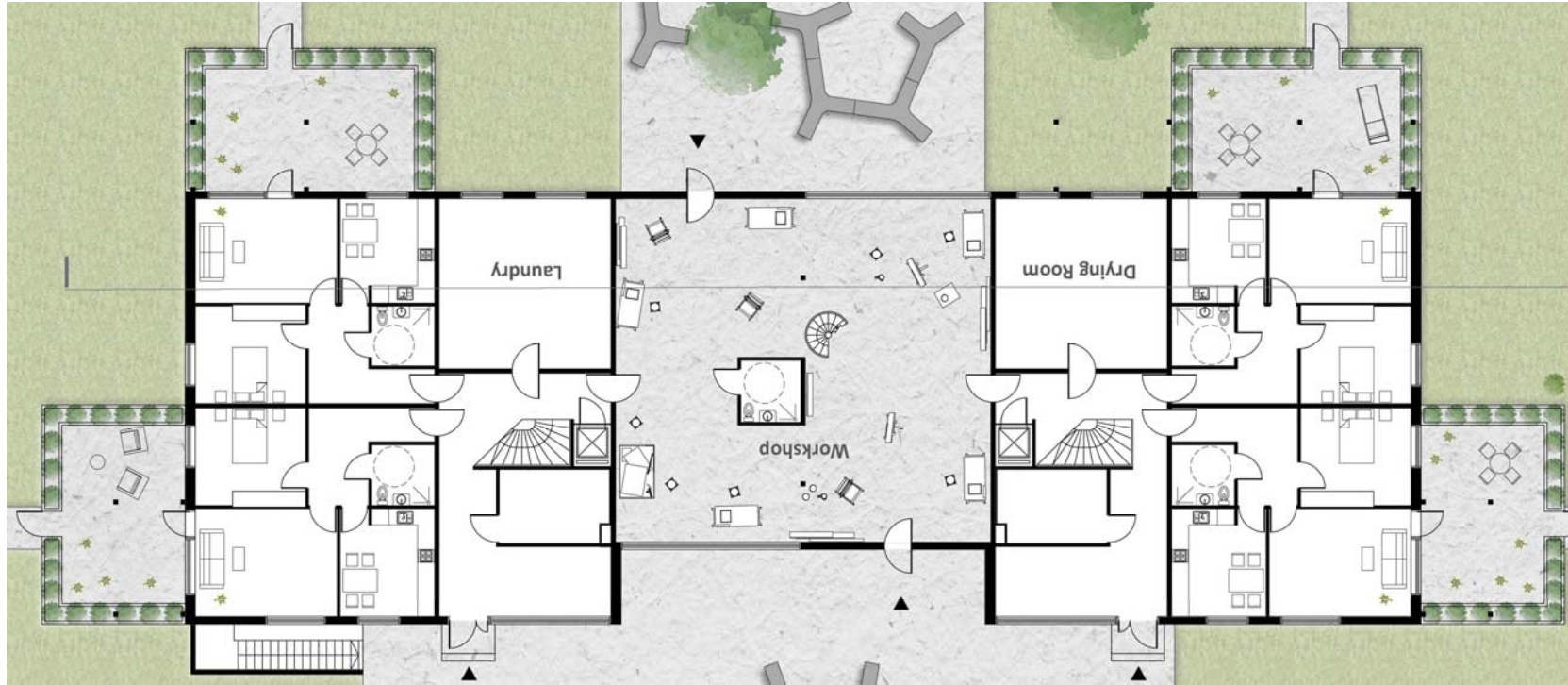

Tekijät: Fu Hiu Yin & Lee Chun Yee

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tekijä: Fu Hiu Yin & Lee Chun Yee

Asukkaiden sekoittaminen

Tekijät: Alexandru Rece & Hazel Diabaig Roe-Bose

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Elementtien uudelleenkäyttö

Elementtien uudelleenkäyttö

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Tekijät: Liu Peixuan & Lu Fan

Yhteystiedot

Tutkija Satu Huuhka

satu.huuhka@tut.fi

050 - 3009 264

